

de almindelige standardbetingelser i AB 92 og ABR 89 eller, i det omfang der er tale om totalentreprise, af standardbetingelserne i ABT 93. Andre former for værksleje falder også uden for købelovens område, herunder aftaler om reparation af fast ejendom.

Hvis AB 92 eller ABT 93 er vedtaget, skal bygherrens krav mod entreprenøren som følge af mangler ved byggearbejder og anlægsarbejder i tilslutning her til fremsættes senest 5 år efter arbejdets aflevering, jf. AB 92 § 36 og ABT 93 § 36.

Den 5-årige reklamationsfrist i AB 92 og ABT 93 gælder dog ikke de dele af arbejdet, som entreprenøren har påtaget sig at indestå for i længere tid. Fristen gælder heller ikke, hvis det ved afleveringen konstateres, at en aftalt kvalitetssikring har svigtet væsentligt, eller der foreligger groft uforsvarligt forhold fra entreprenørens side. Derimod er det uden betydning, om manglen har været skjult. Reklamation over for entreprenøren er tilstrækkelig til at afbryde 5-årsfristen.

Også materialeleverandørerne vil som udgangspunkt hæfte i 5 år for mangler i kraft af den såkaldte byggeleveranceklausele i AB 92 § 10, stk. 4, og ABT 93 § 10, stk. 4. Efter disse bestemmelser regnes det 5-årige leverandøransvar fra afleveringen af byggeriet, men med den begrænsning, at leverandørens ansvar ophører senest 6 år efter levering til lager eller videre salg.

For de tekniske rådgivere, som har medvirket ved opførelsen af en bygning, vil det ofte være aftalt, at ABR 89 skal gælde. I ABR 89 pkt. 6.2.3 er der ligeledes fastsat en reklamationsfrist på 5 år regnet fra byggeriets aflevering.

I modsætning til, hvad der følger af købeloven og standardvilkårene i AB 92 mv., gælder der ved andre former for værksleje ikke nogen reklamationsfrist, og den ydre grænse for i sådanne tilfælde at gøre et i øvrigt berettiget mangelsansvar gældende beror derfor på de almindelige regler om passivitet og de almindelige forældelsesregler.

En køber, herunder en forbruger, antages i visse tilfælde at kunne rette et direkte krav mod tidligere led i omsætningskæden. Omfanget af denne adgang til »springende regres« kan ikke anses for fuldt afklaret i retspraksis.

Højesteret tog imidlertid i den såkaldte eternitsag, jf. Ugeskrift for Retsvæsen 2001.249 H, stilling til et krav, som en senere erhverver havde rejst over for en producent, der havde markedsført nogle mangelfulde tagplader. Et flertal i Højesteret fandt ikke grundlag for at fastslå, at producenten havde handlet svigagtigt eller i strid med almindelig hæderlighed. Flertallet fandt dog, at producenten havde handlet uagtsomt ved

ikke i tilstrækkelig grad at have sikret sig, at visse konstaterede produktionstekniske problemer var blevet løst. I en sådan situation fandt flertallet ikke, at producenten kunne drages til ansvar efter udløbet af reklamationsfristen i købelovens §§ 54 og 83, som gjaldt i forholdet mellem producenten og dennes aftalepart. Der blev ikke ved dommen taget stilling til, i hvilket omfang en senere erhverver skal respektere en aftale mellem en producent, der har handlet uagtsomt, og en tidligere erhverver om en kortere reklamationsfrist.

De almindelige forældelsesfrister i 1908-loven og Danske Lov 5-14-4 gælder ved siden af de ovennævnte reklamationsregler. Forældelsesreglerne vil dog i praksis ofte ikke have betydning for forbrugernes mulighed for at gøre et mangelsansvar gældende, idet et mangelsansvar på dette område i mange tilfælde vil være afskåret på et tidligere tidspunkt efter enten reglerne i købelovens §§ 54 eller 83 eller bestemmelserne i de almindeligt anvendte standardvilkår på entreprisområdet, der som nævnt ligesom købeloven indeholder en reklamationsfrist på som udgangspunkt 5 år.

Der vil dog kunne forekomme situationer, hvor forældelsesreglerne vil være af betydning for forbrugeres mulighed for at gøre et mangelsansvar vedrørende byggematerialer gældende, bl.a. ved mindre reparationer af en fast ejendom, som ikke er omfattet af købelovens regulering, og som efter parternes aftale heller ikke er undergivet de almindelige standardbetingelser i AB 92 mv. Endvidere er forældelsesfristerne relevante i tilfælde, hvor reklamationsfristerne tilsidesættes, f.eks. fordi sælgeren har handlet svigagtigt mv.

Der henvises i øvrigt til kapitel 3 i betænkning nr. 1433/2003 om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af byggematerialer.

3.1.2.2. Lovforslagets udformning

Justitsministeriets udvalg om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af byggematerialer afgav i 2003 betænkning nr. 1433/2003 om forbrugerbeskyttelse ved erhvervelse af byggematerialer.

Syv af udvalgets 14 medlemmer foreslog en forlængelse af købelovens særlige reklamationsfrist for byggematerialer fra 5 år til 10 år. Disse medlemmer lagde bl.a. vægt på oplysninger fra Byggeskadefonden om mangler i byggesager. Det fremgik heraf, at for bestemte typer af byggematerialer, navnlig eternittage og tegltage, har skader i en række tilfælde vist sig senere end 5 år efter byggeriets aflevering eller leveringen af byggematerialerne.

Disse medlemmer foreslog, at den 10-årige reklamationsfrist til gengæld altid skulle regnes fra materi-